

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CJMZD18C0T04

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Hranice úspěšnosti: 44 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Didaktický test obsahuje **32 úloh**.
- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- **Povolené pomůcky:** psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku se neodčítají záporné body.
- Odpovědi pište do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** písíci propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná**.

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
 4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
 4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **pište čitelně** do vyznačených bílých polí.

16



- Povoleny jsou psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–7

(1) Areál firmy Škoda Auto má rozlohu 2,2 kilometru čtverečního, je tedy o něco větší než Monako. U brány mě vyzvedl vedoucí výroby vozů Ondřej Pekárek a stal se mým průvodcem ve škodováckém labyrintu. Proplétáme se kolem administrativních budov, abychom se dostali k montážní hale. Cestou mi pan Pekárek říká, že základem všeho nejsou stroje, ale lidé. Na lidech totiž stojí veškerý úspěch.

V montážní hale je lidí i automobilů plno. Tedy automobilů... Na začátku to jsou jen torza, kolem nichž tančí skupiny dělníků. Jeden tým montuje airbagy, druhý lišty, třetí upevňuje koberečky, čtvrtý lepí skla, pátý dělá bůhvíco a tak dál. Vše se děje nacvičenými pohyby, nijak zběsilými, ne však línými.

Do haly jsme přišli v 11:00, jak jsem zjistil z informačního panelu umístěném vysoko nad stroji. Další čísla svítící na obrovském panelu se týkají právě pracující ranní směny:

415 – tolik vozů musí směna vyrobit do konce své pracovní doby.

265 – tolik vozů směna vyrobila od začátku své pracovní doby.

430 – tolik vozů by směna vyrobila do konce své pracovní doby za stávajícího tempa.

(2) Na výrobě vozů participují stroje, lidé – a také zvířata. RESPEKTIVE jejich hlasy. V případě potíží pracovní týmy ihned vysílají zvukový signál a podle toho, zda se ozve bečení, bučení, či mečení, je okamžitě identifikována povaha problému.

Napíšu-li, že vyráběná auta jsou zpočátku podobná nevěstě v nedbalkách, jež se po dlouhé zkrášlovací proceduře, při níž prochází rukama stylistů, kadeřníků a kosmetiček, nakonec zaskví v celé své kráse, nemyslete si, že jsem se zbláznil. Finálnímu spojení motoru s karosérií se opravdu říká svatba – podle pana Pekárka prý proto, že by toto spojení mělo vydržet desítky let. Ačkoli lidem fandím, obávám se, že motoru s karosérií vydrží manželství déle než těm, kteří na svatební hostině jedí knedlíčkovou polévku z jednoho talíře.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

max. 2 body

1 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

| | A | N |
|---|--------------------------|--------------------------|
| 1.1 Montážní hala, v níž se vyrábějí automobily, má rozlohu 2,2 kilometru čtverečního. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 1.2 Pracovní týmy, které se podílejí na výrobě vozů, využívají za účelem nahlášení problému zvukové signály. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 1.3 Vedoucí výroby vozů tvrdí, že spojení motoru s karosérií vydrží déle než manželství uzavřené mezi mužem a ženou. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 1.4 Autor výchozího textu uvádí, že přišel do montážní haly v okamžiku, kdy ranní směna vyrobila o 15 aut víc, než měla podle plánu vyrobit do konce pracovní doby. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

1 bod

2 Které z následujících slovních spojení je synonymní se slovem *respektive* užitým ve výchozím textu?

(Posuzované slovo je ve výchozím textu zapsáno velkými písmeny.)

- A) přesněji řečeno
- B) stručněji řečeno
- C) upřímně řečeno
- D) zjednodušeně řečeno

1 bod

3 Část souvětí, které je ve výchozím textu podtrženo, lze převést do přímé řeči. Ve které z následujících možností je přímá řeč zapsána pravopisně správně?

- A) Cestou mi pan Pekárek říká: „základem všeho nejsou stroje, ale lidé“.
- B) Cestou mi pan Pekárek říká: „základem všeho nejsou stroje, ale lidé.“
- C) Cestou mi pan Pekárek říká: „Základem všeho nejsou stroje, ale lidé“.
- D) Cestou mi pan Pekárek říká: „Základem všeho nejsou stroje, ale lidé.“

1 bod

4 Která z následujících možností nejlépe vystihuje charakter výchozího textu?

- A) výňatek z recenze nového automobilu Škoda
- B) fejeton o technickém zázemí ve firmě Škoda Auto
- C) výňatek z reportáže o návštěvě ve firmě Škoda Auto
- D) zpráva o činnosti vedoucího výroby automobilů Škoda

max. 2 body

5

5.1 Napište podstatné jméno rodu středního, které je synonymem slova *labyrint*.

5.2 Vypište z druhé části výchozího textu dvě příslovce, která jsou v textu synonymy.

1 bod

6 Které z následujících tvrzení o souvětí tučně vyznačeném ve výchozím textu není pravdivé?

- A) Souvětí obsahuje celkem šest vět.
- B) Celkem tři věty v souvětí jsou hlavní.
- C) Alespoň ve třech větách se vyskytuje podmět nevyjádřený.
- D) Alespoň v jedné větě se vyskytuje přísudek jmenný se sponou.

1 bod

7 Který z následujících úseků výchozího textu obsahuje chybně užitý tvar slova?

- A) kolem nichž tančí skupiny dělníků
- B) další čísla svítící na obrovském panelu
- C) na svatební hostině jedí knedlíčkovou polévku
- D) z informačního panelu umístěném vysoko nad stroji

1 bod

8 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) Naštěstí se mi podařilo objednat vstupenky včas.
- B) Objemný odpad je třeba zavézt do sběrných dvorů.
- C) Historické náměstí jsme museli objet okolními uličkami.
- D) Setkání s těmito objetavými lidmi mě skutečně obohatilo.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 9–12

Posílal jsem ti pozdrav po měsíci,
jak oknem hleděl na mne skrze mříž.
Mezi nás prostřena noc šelestící,
na druhém konci okno tvé, kde spíš.

Mezi nás prostřena noc červencová
a na dně noci stromy ve váňku.
Větev za větví zvěstují si slova,
jež domov šeptá dětem do spánku.

Mezi nás prostřena ta šumná země,
zem smrčín, žit a potoků a střech.
Tak daleko, jak od tebe je ke mně,
i blízko tak, já cítím její dech...

Spi, s dětmi spi, ať oddych poskytne ti
noc pod čelenkou vlhkých letních hvězd,
ta zem, na niž jsme přivedli své děti,
jež s tebou si ji budou věčně plést.

I já zde zaslech v nočním šelestění,

či měsíc pohladil mě skrze mříž?

(J. Zahradníček, Pozdrav – ze sb. Čtyři léta)

1 bod

- 9 Ve které z následujících možností jsou v odpovídajícím pořadí uvedeny oba verše, jež patří na vynechaná místa (*****) v poslední sloce výchozího textu?**

Rýmové schéma všech slok je stejné.

- A) jako když ve spánku se obracíš. / Bylo to bílých rukou zaúpění,
- B) jak marně prosíš mě o odpuštění. / Bylo to bílých rukou zaúpění,
- C) jako když ve spánku se obracíš. / Byla to trpká tíže slov, jež neslyšíš,
- D) jak marně prosíš mě o odpuštění. / Byla to trpká tíže slov, jež neslyšíš,

1 bod

- 10 Které z následujících tvrzení nejlépe odpovídá výchozímu textu?**

- A) Lyrický subjekt prožívá během letní noci pocit odloučení.
- B) Lyrický subjekt obžalovává společnost, kvůli níž teď trpí ve vězení.
- C) Lyrický subjekt přesvědčuje sám sebe, že bude z vězení brzy propuštěn.
- D) Lyrický subjekt vzpomíná během letní noci na své dětství strávené v přírodě.

1 bod

- 11 Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?**

- A) V první sloce je personifikována mříž.
- B) V druhé sloce je personifikován spánek.
- C) Alespoň v jedné sloce je personifikován měsíc.
- D) Alespoň v jedné sloce je personifikováno okno.

1 bod

- 12 Básně ze Zahradníčkovy sbírky Čtyři léta vznikaly v letech 1956 až 1960. Který z následujících autorů napsal v té době alespoň jedno literární dílo?**

- A) Viktor Dyk
- B) Antonín Sova
- C) Otokar Březina
- D) František Hrubín

13 Přiřadte k jednotlivým tvrzením (13.1–13.4) odpovídající větu (A–F):

(Každou větu z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Příklad věty, v níž stojí podmět před předmětem: *Naši žáci vyhráli závod.*)

- 13.1 Věta obsahuje jeden přívlástek shodný, podmět stojí před předmětem. _____
- 13.2 Věta obsahuje jeden přívlástek shodný, předmět stojí před podmětem. _____
- 13.3 Věta obsahuje jeden přívlástek neshodný, podmět stojí před předmětem. _____
- 13.4 Věta obsahuje jeden přívlástek neshodný, předmět stojí před podmětem. _____
- A) Prodej zahrady prarodiče zatím odložili.
- B) Malé děti si spolu zaujatě hrály na pískovišti.
- C) Mladší bratr mě navštěvuje docela pravidelně.
- D) Velmi dojemnou píseň kdysi dávno složila sestra.
- E) Dopoledne žáci septimy dlouze diskutovali o maturitě.
- F) Při sledování fotbalového zápasu bratranec hlasitě nadával.

3 body

14 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Takovou nuzotu jsem ale nečekala. Hliněná podlaha, jedna police, věšák, lavice, stůl. Jozka si mého rozpoložení nevšiml, neboť věnoval pozornost jediné pozoruhodné věci v naší chatrči, kachlovým kamnům.

B) Pak šel bůhvíkam pro novou. Zavřela jsem oči a zápasila s třasem. Když jsem ho přemohla, ovládla mě lhostejnost. Všechno je v pořádku, všechno je, jak má být.

C) Pomalu jsme stoupali po pěšině. Osamělé stromy tvarem napovídaly, že nepatří k lesu, jenž se táhl v pozadí až k obloze. Po žádné vsi tady nebyla ani stopa. Rozpačitě jsem se rozhlížela. Zeptala jsem se Jozy, kde je zahrada.

D) Stály na nich dva hrnce. Jeden byl obrovský, asi na teplou vodu. Sedla jsem si ke stolu. Zděšení přecházelo v hysterii. Zítra se sem, do této rezidence, vdám. Můj budoucí pán vylil do obrovského hrnce vodu ze džberu, který stál v síni.

E) Mávl kolem sebe. Jabloně, švestka, višně. Kus zryté, neobděláné země. V Želarech se neví, co je to plot. Vešla jsem do domu. Vnitřně jsem byla připravena na horské prostředí.

(K. Legátová, Jozova Hanule, upraveno)

- 14.1 _____
- 14.2 _____
- 14.3 _____
- 14.4 _____
- 14.5 _____

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 15–20

TEXT 1

(1) O přelom ve výzkumu spánku se zasloužili Nathaniel Kleitman, zakladatel spánkové laboratoře na univerzitě v Chicagu, a jeho žák Eugene Aserinsky. V roce 1951 Aserinsky provedl **pomocí** přístrojů první celonoční pozorování spícího jedince. V záznamu se objevily periody dynamické aktivity očí, připomínající pohyby očí v bdělém stavu. Tuto fázi Aserinsky nazval *rapid eye movement* (rychlé pohyby očí). Od té doby odborníci tradičně rozlišují dvě fáze spánku: REM a NREM.

(2) Fáze NREM se dělí na čtyři stadia podle hloubky spánku, nejhlubší spánek je ve čtvrtém stadiu. První stadium NREM, trvající 5–10 minut, je doprovázeno tělesnými pohyby a poklesem svalové aktivity. Přístroje registrují pomalé pohyby očních bulv. Někdy se v tomto stadiu objevují svalové křeče provázené šubnutím celého těla, které mohou vést ke krátkému přechodnému probuzení. V druhém, asi dvacetiminutovém stadiu oční pohyby ustávají, klesá **nejen** tělesná teplota, ale i tepová frekvence. V delta spánku (**alternativní název třetího a čtvrtého stadia**) se přechází do hlubokého spánku.

(3) Po zhruba 70–90 minutách (**tak dlouho trvá u dospělých úvodní cyklus fáze NREM**) poprvé nastane fáze REM. V této fázi je aktivita mozku podobná jako v bdělém stavu. **Kromě** rychlých pohybů očí pod zavřenými víčky tuto fázi charakterizuje i ztráta svalového napětí. **Během** jediné noci projde mladý dospělý jedinec zpravidla čtyřmi cykly NREM spánku, které se střídají s fázemi REM.

(4) Neodmyslitelnou součástí spánku jsou sny. Původně vědci pracovali s chybnou hypotézou, že člověk sní pouze ve fázi REM. Později však zjistili, že se sny objevují v obou spánkových fázích, v každé z těchto fází je ale povaha snů jiná. Ve fázi REM jsou sny častější, delší, obsahují více zrakových i pohybových představ a bývají bizarní. I značně nelogické sny ale mohou být pro vědce či umělce významným zdrojem inspirace.

(A. Plhánková, Spánek a snění, upraveno)

TEXT 2

Ze **slova základového** (někdy ze slova celého, někdy jen z jeho části) se tvoří slovo nové.

základové slovo

slovotvorný základ

slovo utvořené

truhla

truhl-

truhlář

tchán

tchán-

tchánův

(CZVV)

max. 2 body

15 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), či nikoli (N):

- | | A | N |
|--|--------------------------|--------------------------|
| 15.1 Lidské sny ve fázi NREM mají oproti snům ve fázi REM odlišný charakter. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 15.2 Svalové křeče objevující se ve fázi NREM způsobují chronickou nespavost. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 15.3 Vědci zjistili, že pohyby očí se během spánku objevují výhradně ve fázi REM. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 15.4 V průběhu noci se cyklus NREM u mladého dospělého člověka obvykle opakuje čtyřikrát bezprostředně za sebou. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

max. 3 body

16 Vypište ze čtvrtého odstavce TEXTU 1 tři podstatná jména, která jsou v textu užita v 7. pádu.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

1 bod

17 Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?

- A) Tématem celého prvního odstavce je *experiment zakladatele spánkové laboratoře*.
- B) Tématem celého druhého odstavce je *charakteristika fáze NREM*.
- C) Tématem celého třetího odstavce je *svalové napětí ve fázi REM*.
- D) Tématem celého čtvrtého odstavce je *chybná hypotéza vědců o obsahu snů*.

1 bod

18 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje v kontextu TEXTU 1 funkci obou podtržených úseků?

(První úsek: *alternativní název třetího a čtvrtého stadia*. Druhý úsek: *tak dlouho trvá u dospělých úvodní cyklus fáze NREM*.)

- A) První úsek vysvětluje pojem *delta spánek*, druhý úsek rekapituluje obsah předchozího odstavce.
- B) První úsek překládá pojem *delta spánek* do češtiny, druhý úsek rekapituluje obsah předchozího odstavce.
- C) První úsek vysvětluje pojem *delta spánek*, druhý úsek upřesňuje, k čemu se vztahuje údaj *70–90 minut*.
- D) První úsek překládá pojem *delta spánek* do češtiny, druhý úsek upřesňuje, k čemu se vztahuje údaj *70–90 minut*.

1 bod

19 U kterého z následujících slov je základovým slovem sloveso?

- A) tělesný
- B) svalový
- C) odborník
- D) zakladatel

1 bod

20 Které z následujících slov není v TEXTU 1 předložkou?

(Posuzovaná slova jsou v TEXTU 1 vyznačena tučně.)

- A) nejen
- B) kromě
- C) během
- D) pomocí

1 bod

21 Ve které z následujících možností jsou všechna slova zapsána pravopisně správně?

- A) sýpat bolestí, sychravý listopad, syrové maso
- B) mírná vyvýšenina, bazén s výřivkou, úzký výběžek
- C) přibývat na váze, bytelný nábytek, nerozbytné sklo
- D) zlatá třpytka, žít v přepychu, nejmenší sudokopytník

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 22–27

TEXT 1

(1) Mého dědu a mou babičku už dávno procedily kůrou šeríky hřbitova u malé vesnice v Polabí. Pod žulovým náhrobkem možná ještě zbylo pár gramů vápníku, fosforu a železa, ale voda, již jsme především, už dávno odtekla k hnědé řece, která hučí městem M., kde jsem se narodil. Poslední půlnoc už odbila také dědovu staršímu bratru, toho času řediteli banky, a o něco později i mému strýci, který uměl nahrávat na slovní smeče. Vítr už odvál ostatky dvou gestapáků, kteří hledali mouku v dědově statku, a roznesl i popel tajného se zlatým odznáčkem srpu a kladiva. Tehdejší svět byl plný podivných strachů, lží a gest, ale mně ten svět připadal normální, protože jsem o životě ještě nic nevěděl.

(2) V době, kdy jsem v M. žil, město provozovalo stálé divadlo. Hrála v něm směsice alkoholiků, kterým bylo jasné, že budoucnost už byla, a mladých talentů, z nichž někteří už také začínali holdovat alkoholu.

Opona se každý večer zvedala v osm hodin. Většina herců ale bydlela v Praze a poslední rychlík stavěl na nádraží v půl jedenácté. Několik osobáků sice jelo do Prahy i později, byly ale špinavé a mívaly zpoždění. To, co diváci viděli na jevišti, tedy často souviselo spíš s jízdním řádem než s Revizorem či Lakomcem.

Zatímco třeba **premiéra** jedné Shakespearovy hry trvala čtyři hodiny, o týden později se to celé **sfouklo** už za hodiny dvě. V sále nikdo nic nepostrádal: ubohá Ofélie zešílela, pak si **hrobníci** chvíli házeli Yorickovou lebkou, ***** se zeptal *být, či nebýt*, pak tasil meč a pomstil otce, diváci vděčně zatleskali a před půl jedenáctou už Ofélie, Polonius, Claudius a další **podupávali** na peroně a napjatě naslouchali, kdy se v dálce ozve rachot rychlíku, který je dopraví domů před půlnocí.

(J. Novák, *Děda*, upraveno)

TEXT 2

Zpodstatnělá přídavná jména vznikají substantivizací adjektiv. Tvar adjektiva zůstává zachován, slovo ale ve větě plní funkci substantiva, např. *vrchní číšník obsluhoval hosty* (adjektivum) × *vrchní obsluhoval hosty* (substantivum).

(Příruční mluvnice češtiny, upraveno)

max. 2 body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), či nikoli (N):

| | A | N |
|--|--------------------------|--------------------------|
| 22.1 Dědův starší bratr byl ředitelem banky. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 22.2 Ze všech herců, kteří v městském divadle hráli, měli sklon k alkoholismu výhradně ti pražští. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 22.3 V divadle, které provozovalo město M., trvaly všechny premiéry dvakrát déle než reprízy těchto her. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 22.4 Na rozdíl od vypravěče, který se narodil ve městě M., se vypravěčův děda narodil v malé vesnici v Polabí. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

1 bod

23 Vypište z první části TEXTU 1 zpodstatnělá přídavná jména.

(Ve slovním spojení *město M.* se nevyskytuje zpodstatnělá přídavná jména.)

1 bod

24 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje eufemismus?

(Uvedené možnosti je nutné posuzovat v kontextu TEXTU 1.)

- A) opona se každý večer zvedala v osm hodin
- B) poslední půlnoc už odbila také dědovu staršímu bratru
- C) napjatě naslouchali, kdy se v dálce ozve rachot rychlíku
- D) co diváci viděli na jevišti, tedy často souviselo spíš s jízdním řádem

1 bod

25 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených v TEXTU 1 je pravdivé?

- A) Slovo *hrobníci* je archaické.
- B) Slovo *podupávali* je nespisovné.
- C) Slovo *sfouklo* je v textu užito jako slovo expresivní.
- D) Slovo *premiéra* je v textu užito jako slovo slangové.

1 bod

26 Která z následujících možností vystihuje základní význam slova *gestapák*?

- A) příslušník tajné státní policie v nacistickém Německu
- B) kolaborant spolupracující s nacisty v období okupace
- C) člen veřejné bezpečnosti v komunistickém Československu
- D) disident vystupující proti komunistům v období normalizace

max. 2 body

27

27.1 Napište příjmení spisovatele (1809–1852), který je považován za zakladatele ruského kritického realismu a je autorem satirických děl, např. dramatu *Revizor*.

27.2 Napište jméno protagonisty stejnojmenné Shakespearovy divadelní hry, které patří na vynechané místo (*****) v TEXTU 1.

max. 2 body

28 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je zapsáno pravopisně správně (A), či nikoli (N):

- | | A | N |
|---|--------------------------|--------------------------|
| 28.1 Během vysněné dovolené, kterou bych chtěl prožít u Středozevního moře, bych rád procestoval španělské pobřeží. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 28.2 Když přijedu do Ústí nad Orlicí, jdu se svými přáteli do jedné restaurace, v níž si vždy vychutnám svůj oblíbený jelení guláš. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 28.3 Ve Spojených státech amerických patří parkovací kamery k povinnému vybavení aut, v zemích Evropské unie se podobné opatření zvažuje. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 28.4 Díky množství léčebných pramenů se Česká Republika pyšní desítkami lázeňských měst, nejvýznamnější nalezneme poblíž hranic s Německem. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

29 Přiřadte ke každému z následujících textů (29.1–29.3) možnost (A–E), která daný text nejlépe vystihuje:

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou. Texty jsou úplné a nejsou zkrácené.)

- 29.1 Zuřivý pes ležel v jeslích
plných sena.
Kdykoli se chtěl přiblížit některý vůl
a chtěl žrát,
vrčel, cenil zuby, vztekle štěkal
a bránil přistoupit.
Hrdino, sám seno nežereš,
abys měl právo hrabat pro sebe,
tak druhému lotrovsky závidíš
a nepřeješ, pravili voli.

Je mnoho lidí, kteří závidí,
co sami mít nemohou,
a právě proto druhým nejvíc škodí.

- 29.2 Lidé jsou různí,
jsou i tací,
kteří se dosud živí prací.

- 29.3 K R A V A T U S V O J I
A T U
N E
Š Ť A S T
N O U
K T E R O U
T Y N O S Í Š
A J E Ź T Ě Z D O B Í
V Z D Ě L A N Č E
Z A C H C E Š - L I
H O Ě D Ý C H A T I
J I V O L
N Ě

(Vzhledem k povaze úlohy nejsou zdroje výchozích textů uvedeny.)

- A) sonet
- B) bajka
- C) balada
- D) kaligram
- E) epigram

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 30–32

Ve dne je pomněně nevýrazná, v noci přináší úchvatnou podívanou. Samozřejmě mám na mysli **proslulou** Křižíkovu světelnou fontánu. Od doby jejího vzniku mohly neobyčejná představení, která se zde konala, obdivovat miliony lidí.

Myšlenka ohromit svět něčím dosud nevidaným a neslychaným se zrodila v průběhu příprav na Jubilejní výstavu. Organizátoři se shodli, že ze všech zvažovaných projektů má největší potenciál Křižíkova fontána. Poprvé byla fontána představena veřejnosti 28. května 1891, barevné proudy vody tehdy tryskaly do výše 25 metrů. Stvárnění nejznámějších skladeb klasiků **vážné** hudby v kombinaci s osvětlenými vodotrisky, které **silný** zážitek ještě umocnily, bylo působivé. Fontána se stala senzací.

Přesně po sto letech od doby, kdy diváci mohli zhlédnout představení na Křižíkově fontáně poprvé, se začala stavba rekonstruovat. Nyní má fontána skoro tisíc tři sta světelných zařízení, díky nimž každé představení uspokojí i velmi **náročné** diváky. Podívanou doplňují světelné efekty, na vodní plochu lze také promýtat filmové projekce.

Loni byla bohužel fontána uzavřena. Za fanoušky, kteří vodní hru se světli sledovali s rozzářenými očima, doufám, že bude brzy opět zpřístupněna.

(www.praguecityline.cz, upraveno)

max. 4 body

30 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu. Slovo *milion* a slovní spojení *Jubilejní výstava* jsou zapsány správně.

1 bod

31 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Z výchozího textu vyplývá, kolik návštěvníků ročně navštívilo Křižíkovu světelnou fontánu.
- B) Z výchozího textu vyplývá, v kterém roce byla ve 20. století zahájena rekonstrukce Křižíkovy fontány.
- C) Ve výchozím textu je uvedeno, kolik světelných zařízení bylo přidáno na Křižíkovu fontánu během její rekonstrukce.
- D) Ve výchozím textu je uvedeno, že důvodem konání Jubilejní výstavy v roce 1891 bylo představit Křižíkovu světelnou fontánu.

1 bod

32 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.)

- A) Slovo *silný* má v textu význam *pevný, odolný*.
- B) Slovo *vážný* má v textu význam *závažný, značný*.
- C) Slovo *proslulý* má v textu význam *slavný, věhlasný*.
- D) Slovo *náročný* má v textu význam *obtížný, nesnadný*.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
